

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Od redaktorów	13
Słowo wprowadzające	15

PRAWO I ADMINISTRACJA

Janusz MAŁŁEK Wspólna ordynacja Prus Królewskich i Prus Książęcych z roku 1529 i jej geneza	23
Zbigniew NAWORSKI Status Prus Królewskich w Rzeczypospolitej Obojga Narodów — ewenement czy reguła?	61
Andrej JANUŠKEVIČ Początek przełomu: sejm wileński 1563 r. na tle wojny inflanckiej i reform ustrojowych w Wielkim Księstwie Litewskim	81
Anna FILIPCZAK-KOCUR Litewskie sądownictwo skarbowe 1591–1717	89
Andrej MACUK Wybór pisarzy Trybunału Wielkiego Księstwa Litewskiego w latach 40. XVIII w.	105
Andrzej STROYNOWSKI Problem odrębności litewskiej w obradach sejmów lat 1778–1786	125
Jerzy GORDZIEJEW Źródła do dziejów Komisji Cywilno–Wojskowych w Wielkim Księstwie Litewskim z lat 1789–1792	143
Ramunė ŠMIGELSKYTĖ-STUKIENĖ Stan badań i źródła do dziejów komisji granicznych w Wielkim Księstwie Litewskim (1791–1792)	147

SPOŁECZEŃSTWO

Zigmantas KIAUPA O treści zjawiska „lituanizacji” życia społeczno-politycznego Litwy w XVIII wieku	159
Jūratė KIAUPIENĖ Rola klienteli w procesie jednoczenia narodu politycznego Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI wieku	167
Ewa DUBAS–URWANOWICZ Możnowładztwo koronne i Wielkiego Księstwa Litewskiego w latach 1492–1569. Próba porównania	179
Magdalena UJMA Świetność i zmierzch kariery rodziny Zborowskich w XVI–XVII w.	197
Mariusz SAWICKI Fiasko polityki Jana Kazimierza na Litwie w ostatnich latach przed „Potopem” 1654–1655	209
Andrzej B. ZAKRZEWSKI Rzeczpospolita XVI–XVIII wieku — państwem Tatarów?	221
Tamara BAIRAŠAUSKAITĖ Ludność Wilna w świetle spisu mieszkańców z 1795 r.	231
Dariusz ROLNIK Szlachta czasów panowania Stanisława Augusta o różnowiercach	243

LUDNOŚĆ ŻYDOWSKA

Wacław URUSZCZAK Ustawodawstwo sejmowe w sprawach Żydów z lat 1496–1572	263
Jadwiga MUSZYŃSKA Kapituła sandomierska a Żydzi ziemstwa krakowsko-sandomierskiego w latach 1664–1699	281
Szymon KAZUSEK Żydzi a chrześcijanie w spławie wiślanym w połowie XVIII w.	291
Jerzy URWANOWICZ Poziom zamożności żydowskich i chrześcijańskich mieszkańców Grodna w końcu XVIII w. Próba porównania	309

PROTESTANCI

- Tomasz KEMPA
Animatory współpracy protestancko–prawosławnej w okresie kontrreformacji 321
- Henryk GMITEREK
Asymilacja pobiałogórskich emigrantów czeskich na przykładzie pastorskiej
rodziny Cefasów 343
- Adam KUCHARSKI
Religijne aspekty peregrynacji polskich protestantów w pierwszej połowie XVII w.
na przykładzie diariusza podróży arianina Hieronima Gratusa Moskorzowskiego
(1645–1650) 355
- Mariusz PAWELEC
Wojciech Węgierski (1604–1659) — ewangelicki kaznodzieja, poeta i kronikarz 369

KULTURA

- Natalia CARIOVA
Lwowskie środowisko kulturalne XVI–XVII w.: języki klasyczne 383
- Aisté PALIUŠYTĚ
Artyści i rzemieślnicy na dworze Scypionów w XVIII w. 391
- Teresa CHYNCZEWSKA–HENNEL
Rzeczpospolita XVII w. z perspektywy Rzymu i Wenecji. Zarys problematyki 403
- Valentyna SOBOL
Różnorodność kulturowa w diariuszu podróżnym Filipa Orlika (Pyłypa Orłyka) 419

WOJSKOWOŚĆ

- Andrzej RACHUBA
Udział „Inflanctzyków” i oficerów cudzoziemskiego pochodzenia
w życiu publicznym Wielkiego Księstwa Litewskiego w latach 1569–1732 431
- Mirosław NAGIELSKI
Włosi w siłach Rzeczypospolitej w połowie XVII w. 443
- Piotr BOREK
Kozaczyzna w historycznej epice wierszowanej połowy XVII w. 461

Piotr KROLL

Walka Kozaczyzny o autonomię w ramach Rzeczypospolitej w latach 1660–1664 479

Konrad BOBIATYŃSKI

Wojsko i polityka — kilka uwag o udziale armii litewskiej w kampaniach przeciwko Turkom i Tatarom w latach 70. XVII w. 503

Karol ŁOPATECKI

Nabożeństwa wojskowe w Rzeczypospolitej szlacheckiej:
zarys organizacyjno–prawny 521

Tomasz CIESIELSKI

Struktura narodowościowa kadry oficerskiej autoramentu cudzoziemskiego
armii koronnej w latach 1717–1763 (prolegomena) 541